

Εφαρμογή των θεωριών μάθησης
για τη γνωστική ανάπτυξη
Δάσκαλος και διδασκαλία

Διδασκαλία

- Η διδασκαλία αποτελεί το μέσο μετάδοσης της πληροφορίας στους μαθητές, υποστηρίζοντας τους να αποκτήσουν μόνοι τους τη γνώση (Eley, 2006).

Διδασκαλίας

συνέχεια:

- Η διδασκαλία έχει δύο διαστάσεις:
- α) την διδακτική, όπου, τον κυρίαρχο ρόλο τον έχει ο εκπαιδευτικός και
- β) την μαθησιακή όπου τον κυρίαρχο ρόλο τον έχει ο μαθητής
- Η μάθηση εξαρτάται από την **διδακτική δράση** και τις **εκπαιδευτικές επιλογές** – αποφάσεις του εκπαιδευτικού – οπότε η επίδοση του μαθητή αντικατοπτρίζει την απόδοση της διδασκαλίας του εκπαιδευτικού.

Γιατί ο ρόλος των δασκάλων είναι
σημαντικός για τη μάθηση και την
επιτυχία των μαθητών του;

Τι απαιτείται για να χαρακτηριστεί ένας δάσκαλος αποτελεσματικός;

- Αφοσίωση στους μαθητές του
- Αντιμετώπιση δυσκολιών όπως: διαφορετική γλώσσα, διαφορετικές οικογενειακές καταστάσεις, διαφορετικό οικονομικό υπόβαθρο, διαφορετικές ικανότητες και αδυναμίες, κ.λπ.
- Εξατομικευμένη προσαρμογή της διδασκαλίας και της αξιολόγησης.
- Ενίσχυση των συναισθηματικών αναγκών.

Τι απαιτείται για να χαρακτηριστεί ένας δάσκαλος αποτελεσματικός;

συνέχεια

- Αξιοποίηση των ΤΠΕ
- Σχηματισμός-συντονισμός των μαθητών σε ομάδες
- Οργάνωση της διδασκαλίας σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών και τις ανάγκες των μαθητών
- Εποικοδομητική συνεργασία με συναδέλφους γονείς και όλων όσων εμπλέκονται στη μαθησιακή διαδικασία

Τι απαιτείται για να χαρακτηριστεί ένας δάσκαλος αποτελεσματικός;

συνέχεια

- Αξιοποίηση της πολιτισμικής ταυτότητας των μαθητών
- Ισότιμη συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών με αναπηρία
- Παροχή κινήτρων σε όλους τους μαθητές

Εφαρμογή των θεωριών μάθησης για τη γνωστική ανάπτυξη των μαθητών

PIAGET (Πιαζέ): Πίστευε ότι τα παιδιά περνούν από 4 στάδια:

- 1. το αισθησιοκινητικό (0-2 έτη) όπου εξερευνούν τον κόσμο μέσω αισθήσεων. Αρχίζουν να μιμούνται τους άλλους και να μαθαίνουν μέσω των αισθήσεων και της κίνησης.
- 2. το προσυλλογιστικό στάδιο (2-7 έτη) όπου ξεκινάει η συμβολική σκέψη και οι συγκεκριμένες σκέψεις. Αναπτύσσει τη γλώσσα. Δυσκολεύεται με το παρελθόν και το μέλλον. Σκέφτεται στο παρόν.
- 3. το στάδιο των συγκεκριμένων λογικών νοητικών ενεργειών (7-11 έτη). Λογική σκέψη για απτές καταστάσεις. Κατανοεί το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.
- 4. το στάδιο των τυπικών-αφαιρετικών σκέψεων (11- ενηλικίωση). Μπορεί να σκέφτεται υποθετικά και επαγωγικά. Η σκέψη γίνεται πιο επιστημονική.
- ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: τα άτομα μπορεί να περνούν μέσα από μακρές περιόδους μετάβασης. Επομένως το να γνωρίζουμε μόνο την ηλικία ενός μαθητή δεν αποτελεί εγγύηση ότι γνωρίζουμε πως σκέφτεται το παιδί

Εφαρμογή των θεωριών μάθησης για τη γνωστική ανάπτυξη των μαθητών

συνέχεια

- Vygotsky (Βιγκότσκι): Οι ανώτερες νοητικές διεργασίες σύμφωνα με την Κοινωνικο-πολιτισμική Προσέγγιση του, εμφανίζονται κατά την αλληλεπίδραση **(κοινωνική αλληλεπίδραση)** με τους ανθρώπους, καθώς συνοικοδομούν τη γνώση τους, μέσω των κοινών δραστηριοτήτων τους.
- Ζώνη επικείμενης ανάπτυξης (zone of proximal development): είναι η φάση της ανάπτυξης ανάμεσα στην τρέχουσα επίδοση του παιδιού (επίλυση προβλημάτων από μόνο του) και το επίπεδο επίδοσης που το παιδί θα μπορούσε να επιτύχει με την καθοδήγηση κάποιου μεγαλύτερου ή μέσω της συνεργασίας κάποιου πιο ικανού συνομηλίκου του.
- Στην εκπαίδευση: ο εκπαιδευτικός παρέχει πληροφορίες, οδηγίες, υπενθυμίσεις και ενθάρρυνση όταν απαιτείται και τους επιτρέπει να κάνουν σταδιακά όλο και περισσότερα πράγματα μόνοι τους, πχ στην επίλυση ενός πολύπλοκου προβλήματος.

Εφαρμογή των θεωριών μάθησης για τη γνωστική ανάπτυξη των μαθητών

συνέχεια

- Πιαζέ: να μάθουν οι μαθητές πώς να μαθαίνουν τα παιδιά
- Βιγκότσκι: η γνωστική ανάπτυξη βασίζεται στην κοινωνική αλληλεπίδραση και στην ανάπτυξη της γλώσσας. Δίνει μεγαλύτερη έμφαση από τον Πιαζέ στον ρόλο που διαδραματίζουν οι ενήλικοι και οι πιο ικανοί συνομήλικοι στην μάθηση των παιδιών.